

elektrum ELEKTROENERĢIJAS tirgus apskats

Elektrum nostiprina pozīcijas Baltijā

Kam Latvijā jāceļ droši vēja parki

Elektroenerģijas cenas Baltijā samazinās, pieaugot atjaunīgo energoresursu īpatsvaram

Saules un HES sinerģija martā samazināja elektroenerģijas cenu Baltijā par 52 %

Daugavā sācies nārsts

Daugavā izlaiž simtus tūkstošu iezīmētu lašu un taimiņu mazuļu

Energoefektivitāte — konkurētspējas dzinējspēks

Tiekamies 23. maijā Muzeju naktī Jūrmalā un Ķegumā!

Elektrum nostiprina pozīcijas Baltijā

Dmitrijs Juskovecs, AS "Latvenergo" komercdirektors

Latvenergo zīmols Elektrum turpina mērķtiecīgu izaugsmi Baltijā — klientu skaits sasniedzis 914 tūkstošus, bet gandrīz puse elektroenerģijas tiek pārdota ārpus Latvijas, iezīmējot uzņēmumu kā vienu no nozīmīgiem Latvijas eksportētājiem.

Aizvadītais gads *Elektrum* attīstībā iezīmē stabilu izaugsmi un stratēģisku nostiprināšanos Baltijas tirgū. Kopējais klientu skaits reģionā sasniedzis 914 tūkstošus, no kuriem vairāk nekā 300 tūkstoši atrodas Lietuvā un Igaunijā. Tas apliecina uzņēmuma spēju sekmīgi konkurēt ārpus vietējā tirgus un paplašināt savu klātbūtni visā Baltijā.

Īpaši nozīmīgs rādītājs ir eksports — 45 % no pārdotās elektroenerģijas realizēti ārpus Latvijas robežām. Mazumtirdzniecībā tas veido aptuveni 2,7 TWh, kas apliecina spēcīgas pozīcijas stratēģiski svarīgos mājssaimniecību un mazo uzņēmumu segmentos. Kopējais mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms sasniedz 6,1 TWh,

savukārt dabasgāzes — 1,6 TWh, un kopējais pārdošanas apjoms pieaudzis par 4 %.

Lai gan pēdējos trīs līdz četros gados finanšu rezultāti bijuši ļoti labi, uzņēmuma skatījumā būtiskāks par peļņas rādītājiem ir stabilas un prognozējamās enerģijas cenas nodrošinājums klientiem. Šī pieeja īpaši aktualizējās pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā 2022. gadā izraisītās enerģētikas krīzes, kad tirgus svārstības tieši ietekmēja iedzīvotāju labklājību un uzņēmējdarbības vidi.

Vienlaikus uzņēmums turpina paplašināt klientu portfeli arī dabasgāzes segmentā, kur klientu skaits Baltijā sasniedzis 76 tūkstošus. Tas norāda uz mērķtiecīgu diversifikāciju un spēju piedāvāt plašāku enerģijas produktu klāstu.

Kopumā uzņēmuma sasniegtais eksporta īpatsvars un klientu pieaugums nav nejaušība, bet gan ilgtermiņa stratēģijas rezultāts. Kopš *Elektrum* zīmola izveides 2012. gadā tas konsekventi attīstīts kā konkurētspējīgs spēlētājs Baltijas tirgū, un šodien tas jau kļuvis par vienu no nozīmīgākajiem Latvijas enerģētikas eksporta virzītājiem.

Klientu izvēle par labu *Elektrum* ārpus Latvijas lielā mērā balstās uz tiem pašiem principiem, kas nodrošinājuši uzņēmuma izaugsmi vietējā tirgū — konkurētspējīga enerģijas cena un arvien plašāks pakalpojumu piedāvājums. Tomēr pēdējos gados uzņēmuma attīstība būtiski pārsniedz klasiskā elektroenerģijas tirgotāja robežas.

Nozīmīgs pavērsiens notika 2022. gadā, kad uzņēmums uzsāka darbību arī dabasgāzes segmentā. Šajā salīdzinoši īsajā laikā Latvijā izdevies iegūt aptuveni 25 % tirgus daļas, kas apliecina spēju veiksmīgi ienākt jaunā nozarē un konkurēt ar esošajiem tirgus spēlētājiem.

Mērķtiecīga attīstība notikusi arī ieņēmumu diversifikācijas virzienā. Sākotnēji tā bija ģeogrāfiska paplašināšanās uz Lietuvu un Igauniju, bet laika gaitā uzņēmums paplašinājis arī produktu un pakalpojumu portfeli. Šī pieeja balstīta prognozē, ka nākotnē enerģija kļūs pieejamāka un konkurences apstākļos tās uzcenojums samazināsies, tādēļ izšķiroša nozīme būs papildu pakalpojumiem.

Tieši šī iemesla dēļ *Elektrum* attīsta “vienas pieturas” konceptu — piedāvājot klientiem ne tikai elektroenerģiju,

bet arī dabasgāzi, saules paneļus, elektroauto uzlādes risinājumus un energoefektivitātes produktus. Papildus tam uzņēmums ieviesis arī apdrošināšanas pakalpojumus, kas palīdz klientiem neparedzētās situācijās, piemēram, uz laiku sedzot komunālos maksājumus ienākumu samazinājuma gadījumā.

Šādas stratēģijas rezultāti jau ir redzami — no aptuveni 900 tūkstošiem klientu 140 tūkstoši izmanto vairāk nekā vienu uzņēmuma pakalpojumu. Tas liecina par augošu klientu lojalitāti un uzticēšanos zīmolam.

Vienlaikus uzņēmuma klātbūtne ārvalstīs nav tikai tirdzniecības paplašināšana, bet arī veids, kā diversificēt riskus. Klienti atrodas visā Baltijā, un līdz ar to uzņēmums var elastīgāk reaģēt uz tirgus svārstībām dažādās valstīs.

Svarīga loma attīstībā ir arī investīcijām enerģijas ražošanā. Igaunijā uzņēmumam jau ir izveidots liels saules parks, savukārt Lietuvā darbojas divi vēja parki. Šie projekti stiprina pozīcijas reģionā, kur joprojām saglabājas enerģijas deficīts, un vietējā ražošana ir īpaši pieprasīta.

Stratēģiski būtiska loma izaugsmē ir investīcijām atjaunīgajos energoresursos. *Latvenergo* aktīvi attīsta saules un vēja parkus, kuru kopējā jauda projektēšanas un izbūves stadijā sasniedz 1144 MW. Šis apjoms pārsniedz tādu nozīmīgu enerģētikas objektu kā Pļaviņu HES un Rīgas TEC-1 kopējo jaudu. Šie projekti, kas uzsākti 2022. un 2023. gadā un realizēti 2024. un 2025. gadā, pakāpeniski tiek nodoti ekspluatācijā, iezīmējot būtisku pavērsienu uzņēmuma attīstībā. Faktiski pēdējo divu gadu laikā jauno jaudu apjoms tuvojas pusei no mūsu vēsturiski izveidotās ražošanas kapacitātes.

Baltijas reģions joprojām atrodas enerģijas importa pozīcijā, tādēļ investīcijas vietējā ražošanā ir kritiski svarīgas. Šajā kontekstā *Elektrum* attīstības virziens ne tikai stiprina uzņēmuma tirgus pozīcijas, bet arī veicina reģiona enerģētisko neatkarību.

Kopumā *Elektrum* transformācija no elektroenerģijas tirgotāja par daudzfunkcionālu enerģētikas partneri ir galvenais iemesls, kādēļ to izvēlas arvien vairāk klientu visā Baltijā. ●

Kam Latvijā jāceļ droši vēja parki

Edgars Groza, AS "Latvenergo" Vēja parku attīstības daļas vadītājs

Tikko pārliecinājāties — viens no svarīgākajiem aspektiem jebkura vēja parku ekspluatācijā ir drošība un tās pārvaldība visā parka darbības laikā un arī pēc tās. Tādēļ katram attīstītājam ir nepārtraukti jāpārliecinās, ka ekspluatācijas gaitā nenotiks neparedzētas situācijas. Drošība nomierina, un par to ir jāspēj pārliecināties arī praksē. Nesenie notikumi parāda, ka vēja parki jāattīsta tiem uzņēmumiem, kuru zināšanu un tehniskie resursi var nodrošināt visaugstākos drošības standartus visā projekta dzīves ciklā. Vēja parku konstrukcijas, īpaši pamati, tāpat kā tilti, mūsdienās tiek būvēti ar krietnu drošības kārtu — proti, projektēti lielākām slodzēm nekā faktiski plānots saskarties. Taču papildu garantiju var gūt ar mūsdienu drošības tehnoloģijām, precīzi monitorējot būvi reālajā laikā, un šādas tehnoloģijas rada Latvijā.

Kopā ar inovāciju aģentūru "Helve" un pašmāju jaunuzņēmumu "Adventum Tech" esam jau sākuši monitorēt *Latvenergo* vēja parku pamatu noturību. Mūsu mērķis ir līdztekus ražotāja garantijai gūt pārliecību par iekārtu maksimālu drošību — un mēs darām visu iespējamo, lai precīzi zinātu, kas ar tām notiek visā darbības laikā. Ja inovācijas sniedz papildu vērtību, mēs tās arī izmantosim.

Aizvadīto 30 gadu laikā drošības jomā ir notikusi ļoti strauja attīstība, šajā nozarē ir noticis milzu lēcienš, un mūsdienās tiek izmantotas IT tehnoloģijas, īpaši sensori, lai par iekārtu drošību gūtu datus balstītu pārliecību. Tādēļ *Latvenergo* saviem topošajiem un nākotnes vēja parku projektiem piesaista Latvijā radītas jaunākās tehnoloģijas.

Vēja elektrostacijās, kā jebkurā būvē, īpaši svarīgi ir pamati. To izbūve ir ļoti kontrolēts un rūpīgi uzraudzīts process. Pirms objekta pieņemšanas būvniecības un projektēšanas laikā tiek veikta virkne nepieciešamo pārbaužu, lai pārliecinātos, ka pamata risinājums atbilst parka realizācijai paredzētajai vietai — gruntij, meteoroloģiskajiem apstākļiem. Kā jebkuram materiālam, arī tam ir savs raksturs un ietekmes, vērtējot arī, kāda uz pamatiem ir VES masta ietekme pēc izbūves. Monitoringa iekārtas ļauj reālajā laikā gūt pārliecību par vēja turbīnu atbilstību drošības standartiem.

Jāuzsver, ka šādas tehnoloģijas ir radītas tieši Latvijā, un *Latvenergo* var lepoties ar kārtējo vietējo panākumu un inovācijām, kas jau ieviestas praksē — topošajā Pienavas vēja parkā sadarbībā ar Latvijas jaunuzņēmumu "Adventum Tech" uzsākts vēja turbīnu pamatu monitorings. Šāda tehnoloģija līdz šim pasaulē nav tikusi izmantota, jo tradicionāli vēja turbīnu konstrukciju drošību garantē ražotājs un stingri reglamentēts, uzraudzīts būvniecības process. Tādējādi šis ir unikāls produkts, kas paver iespējas ne tikai uzlabot vēja parku drošību *Latvenergo* vēja parkos, bet arī attīstīt eksportspējīgu inovāciju. Šis ir sākums — turpmāk vērtēsim, kā šādas uzraudzības iekārtas var tikt izmantotas visos *Latvenergo* vēja parkos, kā arī, kā tās izmantot jau esošajos projektos. Esam noskaidrojuši, ka līdzīgus produktus iespējams uzstādīt arī citās vēja elektrostacijas daļās, piemēram, tornī — lai monitorētu torņa materiāla nogurumu un elastību.

Kā tas strādā? Pienavas vēja parka VES pamatos ir uzstādīti inovatīvi sensori, kas reāllaikā ļauj ieskatīties pamatu sirdī, iegūstot datus tieši no avota. Turbīnu pamati ikdienā tiek pakļauti ievērojamām būves un vēja radītām slodzēm. Jaunās tehnoloģijas sniedz papildu iespējas monitorēt iekārtas, gūt precīzu priekšstatu par reālā stāvokļa vērtējumu, novērst nevēlamus incidentus un nodrošināt pārredzamu, drošu iekārtu ekspluatāciju.

SIA "Adventum Tech" ideja ir patiesi unikāla un līdz šim nav izmantota nozarē, kas ir mūsu kā vēja parku īpašnieku nozīmīga priekšrocība. Tā ir arī mūsu atbildība — īpaši projektos, kas jau ir apstiprināti vai plānošanas stadijā.

Sensoru iespējas ir ļoti plašas, tomēr ne visi dati, ko iespējams iegūt, mums ir praktiski nepieciešami. Šajā gadījumā mēs runājam par risinājumu, kas būtu īpaši piemērots tieši Latvijas apstākļiem un *Latvenergo* vēja parkiem.

Svarīgi arī, ka šāda pieeja veicina inovāciju attīstību. Sadarbojoties ar vietējiem uzņēmumiem, iespējams radīt jaunus risinājumus enerģētikas nozarē, kas nākotnē var kļūt konkurētspējīgi arī starptautiskā līmenī. Latvijā jau ir vairāki piemēri, kā, piemēram, inovatīvu putnu detekcijas risinājumi, taču potenciāls šajā jomā ir vēl lielāks. ●

Elektroenerģijas cenas Baltijā samazinās, pieaugot atjaunīgo energoresursu īpatsvaram

Paula Kate Čākure, AS "Latvenergo" Enerģijas vairumtirdzniecība, Tirdzniecības analītiķe

- Aprīlī Baltijā samazinās elektroenerģijas patēriņš, kamēr ražošana pieaug
- Daugavā strauji krītas ūdens pietece
- Dabasgāzes cenas samazinās, tirgus riski saglabājas augsti
- Jēlnaftas cenas pieaug pastiprinātu piegāžu risku un ģeopolitisko faktoru ietekmē

Aprīlī *Nord Pool* biržā elektroenerģijas cenas turpināja lejupslīdi, saglabājot martā iesākto tendenci. Latvijā vidējā elektroenerģijas cena samazinājās par 24 % un bija 57,35 EUR/MWh, Lietuvā par 29 % līdz 58,23 EUR/MWh, savukārt Igaunijā kritums bija mērenāks — 11 %, sasniedzot 54,43 EUR/MWh. Baltijas tirgū 15 minūšu tirdzniecības intervālos cenu svārstības bija no -4,42 EUR/MWh līdz 217,05 EUR/MWh. Tikmēr *Nord Pool* sistēmas vidējā cena mēneša griezumā samazinājās par 1 % un bija 63,33 EUR/MWh.

Aprīlī elektroenerģijas cenas Baltijā samazinājās, atspoguļojot raksturīgo pavasara sezonāliti, kad pieprasījums krītas siltāku laikapstākļu ietekmē, vienlaikus pieaugot kā saules, tā arī vēja elektrostaciju ģenerācijai.

Aizvadītajā mēnesī Ziemeļvalstīs samazinājās gan vēja staciju izstrāde, gan atomelektrostaciju pieejamība, kā rezultātā saruka eksportam pieejamie elektroenerģijas

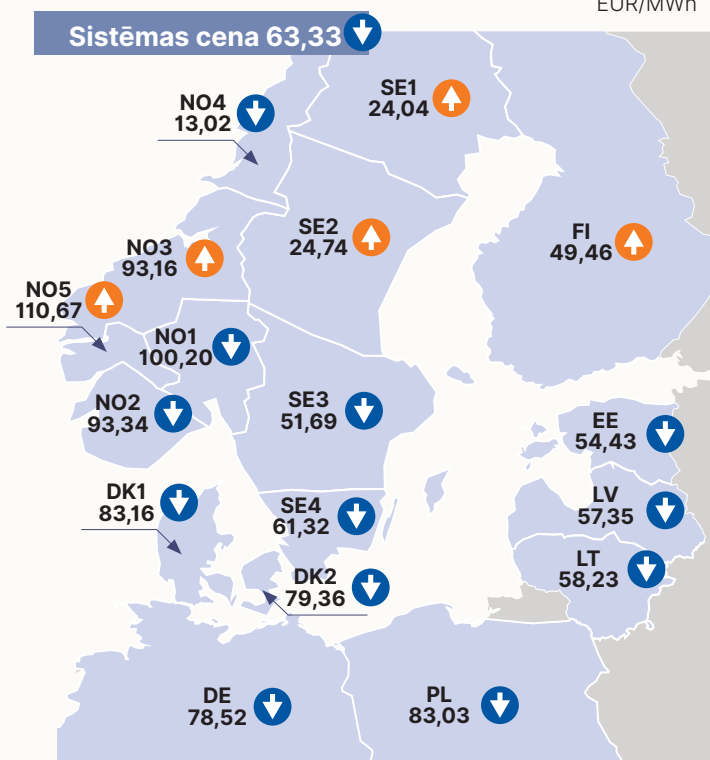
apjomi, un imports uz Baltijas valstīm kopumā samazinājās par 30 % salīdzinājumā ar martu. Vienlaikus Baltijas valstīs pieauga vietējā ražošana, īpaši vēja un saules elektrostacijās, tādējādi mazinot nepieciešamību pēc importa.

Elektroenerģijas plūsma no Somijas uz Igauniju caur *Estlink-1* un *Estlink-2* starpsavienojumiem saruka par 40 % jeb 339 GWh salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi. To ietekmēja plānotie remontdarbi no 10. līdz 12. aprīlim, kuru laikā pārvades jauda no Somijas uz Igauniju tika samazināta no 1016 MW līdz 0 MW.

Tikmēr imports no Polijas uz Lietuvu caur *LitPol* starpsavienojumu samazinājās par 7 % jeb 26 GWh. Toties pretēju dinamiku uzrādīja *NordBalt* starpsavienojums, pa kuru imports no Zviedrijas ceturrtā tirdzniecības apgabala uz Lietuvu pieauga par 6 % salīdzinājumā ar martu un sasniedza 141 GWh.

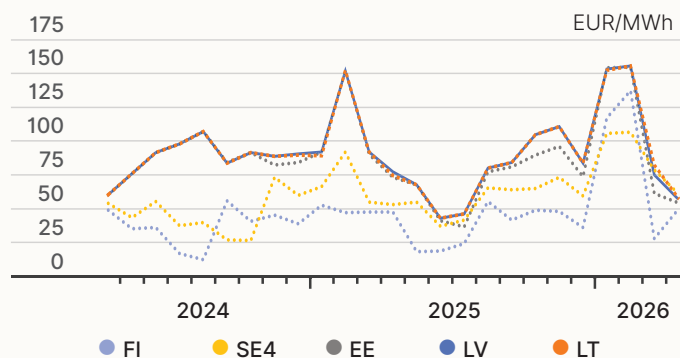
1. att. Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas 2026. gada martā *Nord Pool* tirdzniecības apgabalos (avots: *Nord Pool*)

EUR/MWh

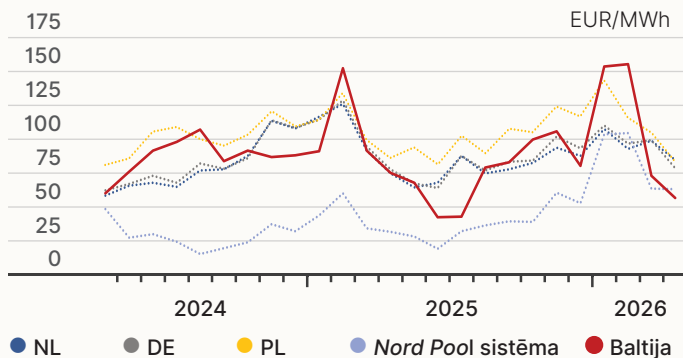
2. att. Mēneša vidējās elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas *Nord Pool* tirdzniecības apgabalos (avots: *Nord Pool*)

EUR/MWh

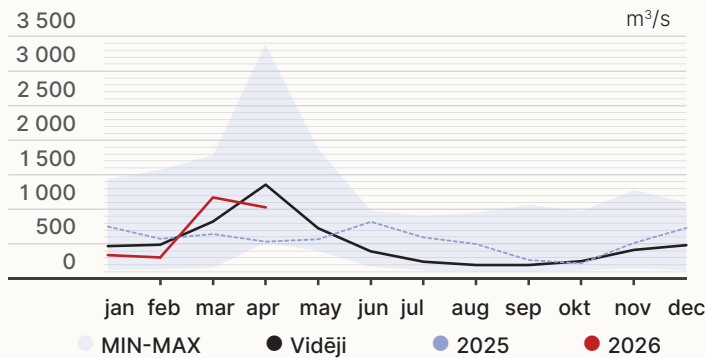

Aprīlī vēja elektrostaciju izstrāde Ziemeļvalstīs samazinājās par 24 % līdz 8237 GWh, kamēr Baltijā vēja staciju ģenerācija pieauga par 20 % salīdzinājumā ar martu un sasniedza 662 GWh. Saules elektrostaciju izstrāde turpināja sezonālo kāpumu abos reģionos, Ziemeļvalstīs sasniedzot 1500 GWh jeb 52 % pieaugumu, bet Baltijā palielinoties par 17 % līdz 521 GWh. Ziemeļvalstu enerģijas bilanci būtiski ietekmēja atomelektrostaciju pieejamības samazinājums līdz 69 % kas ir par 9 % mazāk nekā iepriekšējā mēnesī, radot elektroenerģijas izstrādes samazinājumu Zviedrijā par 10 % un Somijā par 18 %.

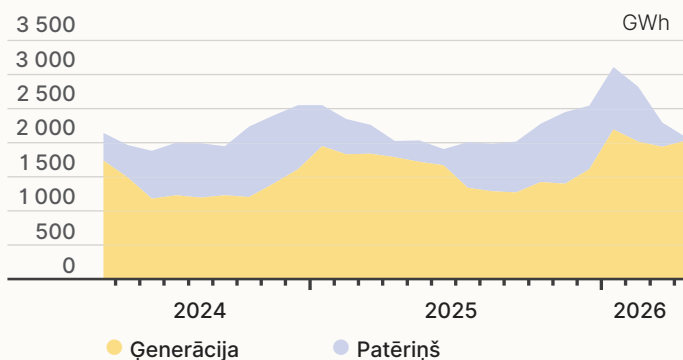
3. att. Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas Eiropas valstīs (avots: Nord Pool)

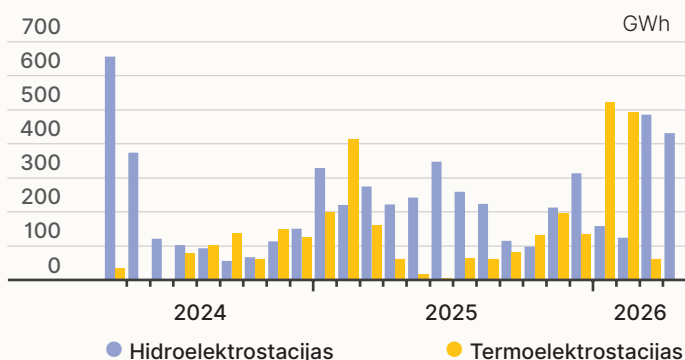
5. att. Ūdens pietece Daugavā, vidēji mēnesī (avots: LVĢMC)

4. att. Elektroenerģijas bilance Baltijā (avots: PSO)

6. att. AS "Latvenergo" Daugavas HES un TEC saražotais elektroenerģijas apjoms (avots: AS "Latvenergo")

Baltijā samazinās elektroenerģijas patēriņš, pieaug ražošana

Aprīli elektroenerģijas patēriņš Baltijas valstīs, salīdzinot ar martu, samazinājās par 9% un veidoja 2078 GWh. Vienlaikus patēriņš saglabājās nedaudz augstāks nekā pirms gada, pieaugot par 3%, kas norāda uz stabilu pieprasījumu reģionā. Latvijā patēriņš aprīli sasniedza 572 GWh, kas ir par 8% mazāk nekā martā, bet par 11% vairāk nekā attiecīgajā periodā pērn. Lietuvā tika patērētas 863 GWh elektroenerģijas, kas ir par 11% mazāk nekā iepriekšējā mēnesī un par 3% mazāk nekā pirms gada. Savukārt Igaunijā patēriņš samazinājās par 7% salīdzinājumā ar martu, sasniedzot 644 GWh, taču saglabājās par 5% augstāks nekā pirms gada.

Elektroenerģijas ražošana Baltijas valstīs aprīli pieauga par 5% salīdzinājumā ar martu un sasniedza 2030 GWh, bet salīdzinājumā ar pagājušo gadu pieaugums bija 14%. Latvijā tika saražotas 682 GWh, kas ir par 6% mazāk nekā martā, bet par 62% vairāk nekā pirms gada. Lietuvā ražošana sasniedza 949 GWh, palielinoties par 18% salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi un par 6% gada laikā. Tikmēr Igaunijā elektroenerģijas ražošana saruka līdz 398 GWh, kas ir par 3% mazāk nekā martā un par 16% mazāk nekā pērn.

Kopumā aprīli elektroenerģijas ražošanas un patēriņa attiecība Baltijā bija 98%. Latvijā šis rādītājs sasniedza 119%, Lietuvā — 110%, savukārt Igaunijā tas bija ievērojami zemāks — 62%.

Daugavā strauji samazinās ūdens pietece

Aprīli ūdens pietece Daugavā būtiski samazinājās, no 1594 m³/s mēneša sākumā līdz 582 m³/s tā noslēgumā, tādēļ vidējā mēneša ūdens pietece veidoja 1027 m³/s, kas ir par 12% mazāk nekā martā un par 25% zem daudzgadu vidējā līmeņa normas (1360 m³/s). Izmaiņas noteica palu sezonas noslēgums Daugavā un ievērojami zemāks nokrišņu daudzums Latvijā, kas pēc LVĢMC datiem bija 54% zem mēneša normas.

Aizvadītajā mēnesī elektroenerģijas ražošana *Latvenergo* stacijās samazinājās salīdzinājumā ar martu, kopumā sasniedzot 432 GWh. Ražošanas struktūrā joprojām dominēja hidroelektrostacijas, kurās tika saražota 431 GWh elektroenerģijas, kas ir par 11% mazāk nekā iepriekšējā mēnesī. Savukārt termoelektrostaciju izstrāde samazinājās par 99%, sasniedzot vien 0,4 GWh.

Elektroenerģijas nākotnes līgumu cenas samazinās laikpistākļu ietekmē

Aprīli nākamā mēneša elektroenerģijas sistēmas kontrakta (*Nordic Futures*) cena samazinājās par 23% un bija 51,35 EUR/MWh, savukārt nākamā gada kontrakta cena pieauga par 2% salīdzinājumā ar martu un bija 46,3 EUR/MWh. Cenu kritumu nākamā mēneša līgumam ietekmēja siltāki laikpistākļi, tiem raksturīgais zemāks elektroenerģijas pieprasījums un atjaunīgo energoresursu ģenerācijas pieaugums. Savukārt nākamā gada līguma cenu kāpumu ietekmēja ģeopolitiskā situācija Tuvajos

Austrumos un ar to saistītais energoresusu cenu pieaugums. Vienlaikus Ziemeļvalstīs saglabājās ierobežota hidroresursu pieejamība, hidrobalances rādītājam atpaliekot par 19,2 TWh no normas.

Dabasgāzes cenas krītas, tirgus riski saglabājas augsti

Aprīlī dabasgāzes nākamā mēneša kontrakta (*Dutch TTF front-month index*) cena samazinājās par 14% salīdzinājumā ar martu un bija 44,96 EUR/MWh. Mēneša ietvaros cenu svārstības ietekmēja tirgus gaidas par Hormuza šauruma atvēršanu, kurš faktiski slēgts jau kopš 28. februāra, kā arī Kataras *Ras Laffan* termināļa darbības apturēšana pēc Irānas dronu trieciena mara sākumā, kas iznīcināja 17% no pasaulē lielākā sašķidrinātās dabasgāzes (SDG) eksporta termināļa jaudas un uz trim līdz pieciem gadiem no globālā SDG piedāvājuma izslēdza 12,8 miljonus tonnu gadā. Papildu augšupvērstu spiedienu uz cenām radīja ASV un Irānas sarunu stagnācija, pastiprināta konkurence ar Āzijas tirgiem par pieejamajām SDG kravām, kā arī Norvēģijas cauruļvadu plūsmu samazinājums zem sezonāli gaidītā līmeņa. Vienlaikus cenu kritumu daļēji ierobežoja siltāki laikapstākļi Eiropā un tirgus reakcija uz ziņām par pirmo SDG kuģi, kas šķērsojis Hormuza šaurumu kopš konflikta sākuma, radot īslaicīgas cerības par piegāžu daļēju stabilizāciju.

ES dabasgāzes krātuvju aizpildījums aprīļa beigās bija 32,5%, kas ir par 4 procentpunktiem vairāk nekā martā, bet par aptuveni 7 procentpunktiem mazāk nekā šajā periodā pērn, norādot uz lēnāku krājumu atjaunošanās tempu, kas apgrūtina ES 90% aizpildījuma mērķa sasniegšanu pirms nākamās apkures sezonas un vienlaikus uztur augšupvērstu spiedienu uz dabasgāzes cenām.

Jēlnaftas cenas pieaug pastiprinātu piegāžu risku un ģeopolitisko faktoru ietekmē

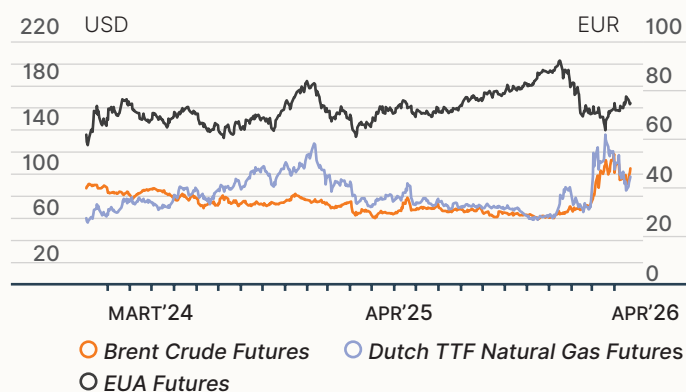
Aprīlī jēlnaftas nākotnes kontrakta (*Front Month Brent crude oil*) vidējā cena pieauga par 3% salīdzinājumā ar martu, sasniedzot 102,46 USD/bbl. Cenu dinamiku galvenokārt virzīja pastiprināta ģeopolitiskā spriedze starp ASV un Irānu un ar to saistītie traucējumi Hormuza šaurumā, caur kuru tiek transportēta aptuveni piektdaļa pasaules naftas. Kuģošanas plūsmu būtiska samazināšanās palielināja tūlītējos piegādes riskus un uzturēja augstu riska prēmiju tirgū. Papildu spiedienu radīja globālā piedāvājuma sarukums un ierobežotā brīvā ieguves jauda, kā arī pieaugošās loģistikas

izmaksas un piegāžu ķēžu traucējumi, kas nozīmē, ka pat konflikta deeskalācijas gadījumā sagaidāms, ka cenas saglabās augstu jutību pret piegāžu traucējumiem. Naftas cenu tālāku eskalāciju ierobežoja ASV sankciju atvieglojumi piegādēm no Krievijas, lai stabilizētu naftas tirgu.

Eiropas emisiju kvotu cenas aprīlī pieaug tirgus svārstīguma apstākļos

Eiropas emisijas kvotu Dec.26 kontrakta (*EUA Futures*) cena aprīlī pieauga par 6%, sasniedzot vidēji 74 EUR/t. Cenu mēneša gaitā galvenokārt ietekmēja regulatīvā nenoteiktība un piesardzīga investoru uzvedība. Mēneša sākumā Eiropas Komisijas signāli par iespējamu lēnāku bezmaksas kvotu piešķiršanas samazināšanas tempu ierobežoja prognozētā piedāvājuma deficīta apmēru, tādējādi samazinot tirgus saspringumu un radot lejupvērstu spiedienu uz emisiju kvotu cenām. Kamēr mēneša otrajā pusē cenas pakāpeniski stabilizējās, investoriem samazinot pozīcijas, kuras vērstas uz cenu kritumu, attiecīgi vājinot pārdošanas spiedienu. Savukārt stabils pieprasījums izolēs palīdzēja saglabāt līdzsvaru tirgū. Vienlaikus cenu pieaugumu ierobežoja neskaidrība par Tirgus stabilitātes rezerves (TSR) nākotni, kuras mērķis ir novērst strukturālu kvotu pārpalikumu ES oglekļa tirgū. Papildu nenoteiktību radīja emisiju tirdzniecības sistēmas pārskatīšanas virziens, tostarp iespējamā pielāgošana 2040. gada emisiju mērķiem. Turklāt karadarbība Tuvajos Austrumos pastiprināja tirgus piesardzību un ierobežoja aktivitāti, kavējot straujāku cenu pieaugumu. ●

7. att. Energo produktu cenas
(avots: ICE)

Saules un HES sinerģija martā samazināja elektroenerģijas cenu Baltijā par 52 %

Oļegs Rukšāns, AS "Latvenergo" Prognozēšanas un finanšu produktu daļas vadītājs

2026. gada pavasaris Baltijas elektroenerģijas tirgū radīja būtisku pavērsienu — saules un hidroelektrostaciju vienlaicīga augsta izstrāde pirmo reizi tik skaidri ietekmēja elektroenerģijas cenu samazinājumu. Martā Latvija ne tikai pilnībā nosedza savu patēriņu ar vietējo ražošanu, bet arī kļuva par neto eksportētāju, kamēr pieaugošās SES jaudas Baltijā arvien biežāk nosaka biržas cenu dinamiku. Tas apliecina, ka atjaunīgie energoresursi vairs nav tikai papildinājums energosistēmai, bet kļūst par vienu no galvenajiem faktoriem elektroenerģijas cenu veidošanā.

Šogad Latvijā bija skaidri novērojama SES un HES ražošanas sinerģija, kas tieši ietekmēja elektroenerģijas cenu samazinājumu, īpaši martā.

Janvārī un februārī atjaunīgo resursu izstrāde bija salīdzinoši zema, tādēļ tirgū dominēja TEC, kas nodrošināja vairāk nekā 70 % no kopējās elektroenerģijas ražošanas. Ierobežotā HES izstrāde un minimālais SES devums palielināja atkarību no dabasgāzes, saglabājot elektroenerģijas cenu virs 153 EUR/MWh.

Martā situācija būtiski uzlabojās, jo pavasara palielināja HES ražošanu līdz 495 GWh, savukārt garākas un saulainākas dienas sekmēja SES izstrādes kāpumu līdz 154 GWh. Abu avotu kopējais saražotais apjoms sasniedza 648 GWh, nodrošinot 104 % no kopējā Latvijas patēriņa, kamēr HES nodrošināja stabilu bāzes jaudu, bet SES efektīvi papildināja piedāvājumu dienas stundās.

Tādējādi kopējā elektroenerģijas ražošana pārsniedza iekšzemes patēriņu, Latvijai kļūstot par neto eksportētāju. Lielāks atjaunīgās enerģijas īpatsvars palielināja lētākas elektroenerģijas pieejamību Baltijas tirgū un radīja lejupvērstu spiedienu uz cenām. Rezultātā martā vidējā elektroenerģijas cena samazinājās par 52 % līdz 75 EUR/MWh.

SES attīstība maina elektroenerģijas cenu dinamiku Baltijā

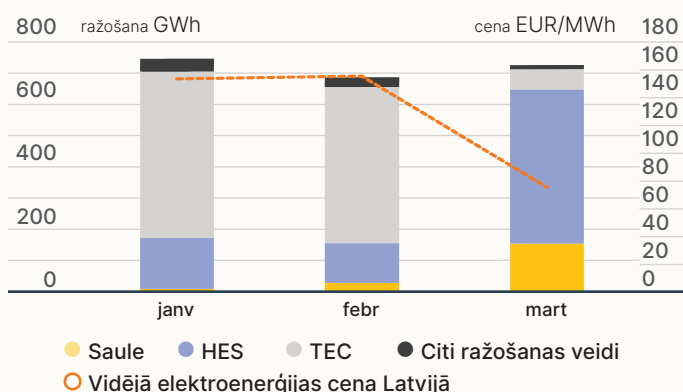
Salīdzinot 2025. un 2026. gada pirmos divus pavasara mēnešus, kopējā saules elektrostaciju (SES) izstrāde Baltijā pieauga par 42 % no 679 GWh līdz 964 GWh. Vienlaikus stundu skaits, kurās saules ģenerācijai martā un aprīlī ir pilnībā izdevies segt visu Baltijas kopējo elektroenerģijas patēriņu, 2026. gadā palielinājās no 0 līdz 71 stundai.

Tas nozīmē, ka SES vairs nav tikai papildinošs ražošanas avots elektroenerģijas bilancē Baltijas valstīs, bet noteiktos periodos kļūst par noteicošo tirgus cenu faktoru. Šajās stundās būtiski pieaug zemu robežizmaksu elektroenerģijas piedāvājums, tādēļ biržas cenas veidošanā arvien retāk piedalās dārgākas fosilās enerģijas jaudas. Vasarā šis efekts kļūst izteiktāks un ilgāks, jo saules ģenerācija ir spēcīgāka un saglabājas ilgākā dienas daļā. Līdz ar to SES izstrāde, īpaši ap dienas vidu, var ievērojami samazināt vidējās elektroenerģijas cenas.

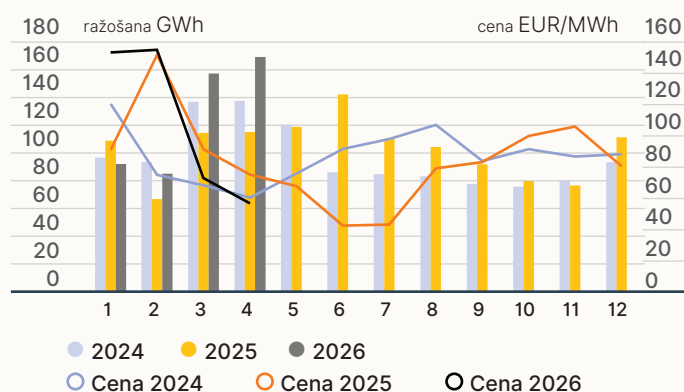
Kā vēja parki samazina elektroenerģijas cenas Nord Pool biržā

Elektroenerģijas biržā cena veidojas pēc robežizmaksu principa. Tas nozīmē, ka elektroenerģijas cenu nosaka pēdējās nepieciešamās elektroenerģijas vienības (MWh) ražošanas izmaksas, ar kuru tiek segts plānotais patēriņš

1. attēls. Elektroenerģijas ražošana Latvijā

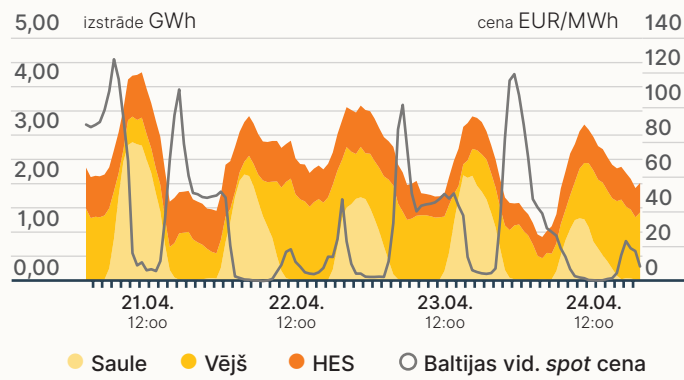
2. attēls. Baltijas valstu atjaunīgo resursu kopējā izstrāde salīdzinājumā ar SPOT CENU

konkrētajā tirdzniecības intervālā. Vispirms tirgū ienāk ražotāji ar zemākajām mainīgajām izmaksām. Vēja elektrostacijām šīs izmaksas ir ļoti zemas, jo tām nav fosilā kurināmā un emisiju kvotu izmaksu.

Rezultātā, attīstoties jauniem vēja parkiem un pieaugot to elektroenerģijas ģenerācijai, no biržas cenas noteikšanas arvien biežāk tiek izslēgtas dārgākas gāzes vai ogļu elektrostacijas. Proti, pēdējo nepieciešamo patēriņa MWh konkrētajā tirdzniecības intervālā, kas šobrīd ir 15 minūtes, arvien biežāk var nosegt ar AER ģenerāciju. Tādējādi lielāks vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas daudzums *Nord Pool* biržā ievērojami samazina elektroenerģijas vairumcenu, īpaši stundās ar spēcīgu vēju. ●

3. attēls. Baltijas valstu kopējā atjaunīgo resursu izstrādes ietekme uz biržas cenu 2026. gada tipiskās pavasara dienās

Daugavā sācies nārsts

No 29. aprīļa līdz 1. maijam AS “Latvenergo” vides projektā biedrība “Mēs zivīm” Daugavā pie Ikšķiles, Kaibalas un Klintaines izvietojā zivju nārsta mākslīgās ligzdas. Šobrīd Daugavā ir sācies nārsts un mākslīgajās ligzdās ir iznērsti ikri..

Iestājoties siltam laikam, pieaug zivju aktivitāte un sākas nārsts, katrā no ligzdām iznēršot vismaz 50 000 ikru. Zivju nārsta mākslīgās ligzdas izgatavo mežā no egļu zariem, kur pavisam nesen notikusi mežizstrāde. Tādējādi mežizstrādes pārpalikumiem tiek rasts atkārtots pielietojums, un uz tiem izaug vesela jauno zivju paaudze.

Nārsta ligzdas no egļu zariem palīdz zivīm iznēršot Daugavas HES ūdenskrātuvēs mainīgā ūdens līmeņa apstākļos. Zivju nārsta mākslīgo ligzdu izgatavošanu AS “Latvenergo” organizē sadarbībā ar biedrību “Mēs zivīm”, un šogad tā notika jau sešpadsmito reizi. Nārsta ligzdas veidoja AS “Latvenergo” darbinieki ar savām ģimenēm brīvprātīgā iniciatīvā, kura joprojām iedvesmo darbiniekus.

AS “Latvenergo” vēsture ir tieši saistīta ar Daugavu, jo uz tās tika uzbūvēta pirmā hidroelektrostacija. Šobrīd, kad ilgtspējīga enerģijas ražošana arvien vairāk tiek saistīta ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, nārsta ligzdu izvietošana upē ir viens no sekmīgiem ilgtspējas piemēriem.

Tiklīdz iestājas silts un saulains laiks, paaugstinās ūdens temperatūra, un zivju aktivitāte pieaug. Visvairāk ligzdās nārsto raudas un brekši, bet ir novērots, ka tajās nārsto arī asari. Zivju nārsta “pulkstenim” var sekot, novērojot koku ziedēšanas laiku — dabā raudu nārsta laiks ir, kad zied kļavas, bet brekši nārstošanai izvēlas ievu ziedēšanas laiku.

Šogad zivju nārsta mākslīgās ligzdas un nārstu tajās pētīs Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts “BIOR”, kas ir vadošā zinātniskā institūcija Latvijā zivju resursu, ūdeņu ekoloģijas un akvakultūras pētniecībā. Plānots no ligzdām paņemt ikrus inkubācijai zivju sugu noteikšanai. Institūta speciālistu iesaiste nodrošina zinātniski pamatotu pieeju mākslīgo nārsta ligzdu efektivitātes izvērtēšanai, analizējot ligzdu izmantošanu, nārsta intensitāti un to nozīmi zivju populāciju atjaunošanā. ●

Daugavā izlaiž vairākus simtus tūkstošu iezīmētu lašu un taimiņu mazuļu

Katru gadu maija pirmajās nedēļās notiek lašu un taimiņu mazuļu ielaišana Daugavā pie Mangaļsalas, kas tiek īstenota AS "Latvenergo" zivju resursu atjaunošanas programmas ietvaros.

2026. gadā Daugavas grīvā ielaidīs vairāk nekā 500 000 viengadīgu lašu un vairāk nekā 50 000 taimiņu mazuļu (smoltu), kas izaudzēti Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Tomes un Doles zivjaudzētavās.

Jau vairākus gadus lašu un taimiņu smolti pirms ielaišanas tiek iezīmēti, nogriežot taukspuru. Tas palīdz speciālistiem un makšķerniekiem atpazīt pieaugušus mākslīgi audzētos lašus no tādiem, kas dabiskā ceļā upēs iznārstojuši un attīstījušies. Tādējādi speciālisti var veikt izpēti par to, cik no ielaistajiem zivju mazuļiem pēc 2-3 jūrā pavadītiem gadiem atgriežas upēs uz nārstu.

Laša mazuļa vidējais svars sasniedz 35 gramus, taimiņa svars — 20, savukārt divgadīga taimiņa svars — 100 gramu.

No zvejnieku lomiem un vaislinieku nozvejas iegūtie dati liecina, ka pēdējos gados lielākā daļa no Daugavas lašiem un taimiņiem, kas no jūras uz nārstu atgriežas upē, ir ar nogrieztu taukspuru.

Katru gadu Daugavas baseina ūdenstilpēs kopumā tiek ielaisti vismaz 6 300 000 dažādu sugu zivju mazuļu un kāpuru. 2026. gada vasaras sākumā tiks izlaisti nēģu kāpuri, jūlijā un augustā vienasaras zandarti un vimbas.

Katru gadu zinātniski pamatotā sugu sastāvā un skaitliskā apjomā Daugavā un tās baseina ūdenstilpēs notiek zivju mazuļu un kāpuru ielaišana. Zivju resursu pavairošanu Daugavā un tās baseina ūdenstilpēs atbilstoši Valsts vides dienesta lēmumam veic z/i "BIOR".

AS "Latvenergo" ir svarīga gan videi draudzīga elektroenerģijas ražošana hidroelektrostacijās, gan vienlaikus arī apkārtējās vides un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, nodrošinot pasākumu kompleksus zivju resursu aizsardzībai un atjaunošanai.

AS "Latvenergo" ikgadējā kompensācijas summa zivju resursu atjaunošanas programmā ir vairāk nekā viens miljons eiro (1 289 902 EUR). ●

Energoefektivitāte — konkurētspējas dzinējspēks

Elektrum Enerģijas centrs

Energoefektivitāte uzņēmējdarbībā vairs nav tikai stāsts par mazākiem rēķiniem. Tā kļūst par būtisku konkurētspējas, stabilitātes un risku vadības instrumentu, īpaši laikā, kad enerģijas cenu svārstības, sadarbības partneru prasības un finansētāju gaidas uzņēmumiem liek domāt ilgtermiņā. Tieši šai tēmai bija veltīts *Elektrum Enerģijas centra* vebinārs “Energoefektivitāte — konkurētspējas dzinējspēks”, kurā vienuviet satikās finansētāju skatījums, uzņēmumu praktiskā pieredze un tehnoloģiju risinājumu perspektīva. Vebinārā piedalījās Māris Saulājs no AS “SEB banka”, Līga Mellēna no finanšu institūcijas “ALTUM”, Ģirts Vēveris no AS “VALMIERAS STIKLA ŠKIEDRA”, Sandra Ģēgere no SIA “HODA LV” un Toms Mols no SIA “ELIGENT”.

Energoefektivitātes nozīme un radītās iespējas

2026. gada janvārī *SEB Banka* veikusi aptauju, kurā piedalījās 1217 respondenti no Baltijas valstīm, kur lielākā daļa bija tieši MVU segmenta pārstāvji. Galvenie izaicinājumi, ar kuriem uzņēmumi saskaras, ir augsts nodokļu slogs, energoresursu cenas un birokrātija. Vienlaikus uzņēmumu prioritātēs dominē stabilitātes uzlabošana, izmaksu optimizācija un efektivitātes uzlabošana.

Būtisks signāls ir ieguldījumu plānu trūkums: 61 % Latvijas MVU norāda, ka tiem šobrīd nav skaidra investīciju plāna vai arī lēmumi vēl nav pieņemti. Salīdzinājumam — Lietuvā šis rādītājs ir 52 %, bet Igaunijā 56 %. Šī atšķirība norāda, ka Latvijas MVU pastāv risks atpalikt Baltijas konkurences vidē, ja netiks paaugstināta ambīciju līnija un aktivāk meklētas izaugsmes iespējas.

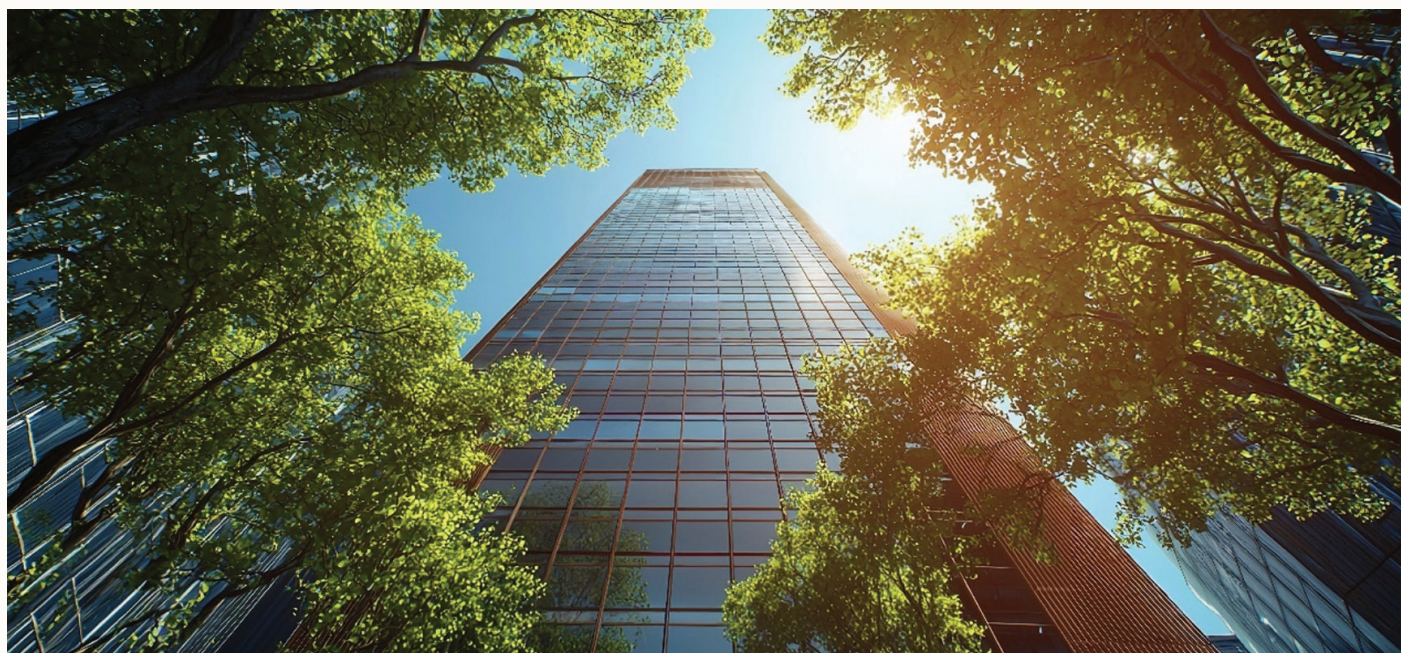
Vienlaikus aptauja izgaismo būtisku neizmantotu potenciālu tehnoloģiju jomā — tikai 19 % Latvijas uzņēmumu šobrīd izmanto mākslīgo intelektu. Izšķiroši svarīgi ne tikai tas,

vai mākslīgais intelekts tiek izmantots, bet arī — kādiem nolūkiem. Pareizi pielietots MI var būtiski uzlabot procesu efektivitāti, veicināt jaunu ideju rašanos un stiprināt uzņēmumu konkurētspēju ilgtermiņā.

Šādos apstākļos energoefektivitāte izkristalizējas kā viens no praktiskākajiem un finansiāli pamatotākajiem veidiem, kā MVU var vienlaikus mazināt izmaksu spiedienu, uzlabot efektivitāti un stiprināt savas pozīcijas tirgū. Tā kalpo kā dabisks pirmais solis gan investīciju aktivizēšanai, gan plašākai inovāciju un digitālās attīstības uzsākšanai.

Finansējums ir pieejams — uzņēmējdarbības zaļināšana ar kapitāla atlaidi

ALTUM Uzņēmumu energoefektivitātes daļas vadītāja Līga Mellēna iepazīstināja ar aktuālajām atbalsta iespējām uzņēmumiem, uzsverot, ka energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu projektiem šobrīd pieejams būtisks atbalsts. Viņa iepazīstināja ar programmu “Uzņēmējdarbības zaļināšana ar kapitāla atlaidi”, kuras

ietvaros uzņēmumi var saņemt būtisku finansiālu atbalstu energoefektivitātes, atjaunojamo energoresursu un emisiju samazināšanas projektiem.

Programma paredz kapitāla atlaidi līdz pat 30 % no investīcijas, kas var sasniegt vairākus miljonus eiro, un ietver tādus investīciju virzienus kā ēku renovācija, ražošanas iekārtu modernizācija, atjaunojamo energoresursu risinājumi un enerģijas uzkrāšanas tehnoloģijas. Vienlaikus tika uzsvērts, ka veiksmīgai dalībai programmā uzņēmumiem ir jābūt sagatavotiem - jāizprot savs enerģijas patēriņš un jāspēj pierādīt sagaidāmais ietaupījums. Energoefektivitāte šeit tiek skatīta kā precīzi izmērāms un datus balstīts process.

AS “VALMIERAS STIKLA ŠĶIEDRA” pieredze energoefektivitātes paaugstināšanā

Ļoti spilgtu uzņēmuma pieredzes piemēru sniedza AS “VALMIERAS STIKLA ŠĶIEDRA” valdes loceklis Ģirts Vēveris. Viņa stāstā energoefektivitāte tika parādīta nevis kā “zaļš projekts”, bet kā ļoti praktisks konkurētspējas instruments energoietilpīgā ražošanā. Īpaša nozīme uzņēmuma ikdienas darbā ir datiem, jo energoefektivitātes uzlabojumi uzņēmumā netiek ieviesti nejauši — tie balstās uz detalizētu analīzi par to, kur rodas lielākie zudumi un kur iespējams panākt vislielāko efektu.

Prezentācijā tika minēti konkrēti piemēri, piemēram, siltuma atgūšanas risinājumi, kas ļauj atkārtoti izmantot enerģiju no ražošanas procesiem, kā arī saspiestā gaisa sistēmu optimizācija, identificējot un novēršot noplūdes. Tāpat tika pieminēti apgaismojuma uzlabojumi, kas sākotnēji var šķist nelieli, bet kopumā dod būtisku ietaupījumu.

Ģirts Vēveris uzsvēra, ka energoefektivitāte uzņēmumā tiek skatīta kā nepārtraukts process, nevis vienreizējs projekts. Tas nozīmē, ka uzņēmums regulāri analizē savus datus, meklē jaunas iespējas un pakāpeniski ievieš uzlabojumus. Šāda pieeja ļauj ne tikai samazināt izmaksas, bet arī palielināt uzņēmuma elastību un noturību pret ārējiem satricinājumiem.

Konkrēti soli un reāli ieguvumi — SIA “HODA LV” pieredze

SIA “HODA LV” ražošanas vadītāja Sandra Ģēģere dalījās ar uzņēmuma stāstu par to, kā no novecojušām iekārtām var tikt līdz modernizētai un efektīvākai ražošanai. Viņa skaidroja, ka sākotnēji uzņēmumā enerģijas patēriņš bija augsts, kas tieši ietekmēja ražošanas izmaksas un konkurētspēju. Energoefektivitātes uzlabošanas projekta ietvaros tika veikta iekārtu nomaiņa, ieviesta automatizācija un roboti, kā arī optimizētas dzesēšanas un kompresoru sistēmas. Šie uzlabojumi ļāva ne tikai samazināt enerģijas patēriņu, bet arī stabilizēt ražošanas procesu un paaugstināt ražīgumu.

Īpaši tika akcentēts, ka ieguvumi nebija tikai finanšu rādītājos. Uzlabojās arī darba vide — samazinājās troksnis, iegūta labāka ergonomika, kā arī samazinājās bīstamo atkritumu apjoms. Tas parāda, ka energoefektivitātes projekti bieži rada plašāku pozitīvu ietekmi, nekā sākotnēji plānots.

Tehnoloģijas palīdz kļūt ne tikai efektīvākiem, bet arī elastīgākiem

SIA “ELIGENT” pārstāvis Toms Mols prezentācijā pievērsās tam, kā uzņēmumi var izmantot tehnoloģijas, lai kļūtu ne tikai efektīvāki, bet arī elastīgāki. Viņš uzsvēra, ka daudzos uzņēmumos dati par enerģijas patēriņu jau pastāv, taču tie netiek pilnībā izmantoti. Ieviešot automatizācijas risinājumus un centralizētu datu pārvaldību, uzņēmumi var iegūt daudz precīzāku priekšstatu par saviem procesiem. Tas ļauj reāllaikā sekot līdzi patēriņam, ātri identificēt novirzes un pieņemt operatīvus lēmumus. Toms Mols uzsvēra arī nākotnes perspektīvu — uzņēmumi var kļūt par aktīviem enerģijas tirgus dalībniekiem, nevis tikai patērētājiem. Tas nozīmē, ka enerģijas pārvaldība kļūst par stratēģisku jautājumu, un par to ir jādodomā jau infrastruktūras plānošanas posmā.

Būtiskākie aspekti, kas jāņem vērā, lai sasniegtu gaidīto rezultātu

Diskusijas daļā saruna kļuva vēl praktiskāka. Ļoti skaidri iezīmējās, ka viens no lielākajiem šķēršļiem ir nepietiekama izpratne par datiem. Uzņēmumi bieži zina savas izmaksas, bet ne vienmēr saprot, kur tieši rodas lielākie zudumi un kā tos samazināt.

Otrs būtisks faktors ir uzdrīkstēšanās. Pat tad, ja ekonomiskais pamatojums ir skaidrs, lēmumu pieņemšana var aizkavēties. Šeit palīdz reāli piemēri — redzot, ka citi uzņēmumi šo ceļu jau ir izgājuši un ieguvuši rezultātu, kļūst vieglāk pieņemt lēmumu arī pašiem. Tika uzsvērts arī, ka nav nepieciešams uzreiz uzsākt lielus projektus. Daudz efektīvāk ir sākt ar mazākiem uzlabojumiem, iegūt pirmos rezultātus un tad pakāpeniski attīstīt pieeju.

Vebināra galvenā atziņa ir vienkārša, bet ļoti būtiska — energoefektivitāte sākas ar datiem, bet tās īstenošana prasa rīcību. Uzņēmumiem nav jāgaida ideāls brīdis. Pietiek sākt ar nelielu soli, analizēt rezultātus un turpināt attīstību. Tie uzņēmumi, kas sistemātiski strādā ar datiem un pieņem pārdomātus lēmumus, ilgtermiņā iegūst ne tikai zemākas izmaksas, bet arī lielāku stabilitāti, elastību un konkurētspēju. ●

Pilnu diskusijas ierakstu aicinām skatīt *šeit*.

Tiekamies 23. maijā Muzeju naktī Jūrmalā un Ķegumā!

Elektrum Enerģijas centrs

Ar vienojošu tēmu “Priekšmetu piedzīvojumi” šī gada 23. maijā *Elektrum Enerģētikas muzejs Ķegumā* un *Elektrum Enerģijas centrs Jūrmalā* aicina piedzīvot Muzeju nakts 2026 īpašo noskaņu, izziņot enerģētikas nozarē nozīmīgus priekšmetus, gūstot pozitīvas emocijas radošās un izglītojošās aktivitātēs!

Šogad Muzeju nakts akcijā Enerģētikas muzejs piedalīsies jau 18. reizi, kļūstot par vietu, kur priekšmeti vairs nebūs tikai vēstures liecības — tie atdzīvosies un atklās savus aizraujošos stāstus!

Enerģētikas muzejā (Ķegumā, Ķeguma prospektā 7/9) no plkst. 18.00 līdz 23.00 pasākumam maģisku dzirksti piešķirs iluzionists Dante Pecoli, un kopā ar FIZMIX varēs eksperimentēt un izziņāt fizikas interesanto pasauli, iepazīt unikālus muzeja priekšmetus — enerģētikas nozares attīstības lieciniekus, kā arī interaktīvajos eksponātos izziņāt un izprast videi draudzīgas enerģijas ražošanu.

Pasākuma laikā apmeklētājiem būs iespēja darboties dažādās radošajās darbnīcās, piedalīties izziņošās aktivitātēs un iepazīties ar Samu — Enerģētikas muzeja vēstnesi, radot neaizmirstamus foto mirkļus no Muzeju nakts pasākuma.

Par enerģisku skanējumu Muzeja naktī parūpēsies muzikālā apvienība “Emily Family” no Aizkraukles novada, bet vakara izskaņā jaudīgu muzikālo priekšnesumu izdziedās un izspēlēs Juris Kaukulis.

Elektrum Enerģijas centrs (Jūrmalā, Jomas ielā 4) Muzeju naktī no plkst. 18.00 līdz 23.00 kļūs par vietu, kur izziņoši un aizraujoši pavadīt laiku.

Šī gada tēma — “Priekšmeta piedzīvojumi” — rosinās ieraudzīt ikdienas priekšmetus pavisam citām acīm, atklājot to neredzamo dzīvi un ietekmi uz mūsu ikdienas paradumiem. Arī elektroierīces kļūs par daļu no šiem piedzīvojumiem, atklājot, kā tās izmantot gudrāk un taupīt enerģiju.

Enerģijas monstriņi, kas slēpjas gandrīz katrā mājoklī, īpaši elektroierīcēs, un lieki tērē elektrību, ūdeni un siltumu, kļūs par pasākuma ceļvežiem. Tie aicinās bērnus aizraujošā veidā izziņāt energotaupības principus, piedaloties daudzveidīgās aktivitātēs.

Apmeklētāji varēs piedalīties radošajās darbnīcās, izziņāt energoefektivitāti, pārbaudīt zināšanas izglītojošās viktorīnās un apgūt jaunas prasmes meistarklasēs.

Ikvienam interesentam būs iespēja iemūžināt sevi Elektrum atraktīvajā foto stendā kopā ar enerģijas monstriņiem, piedalīties tetovējumu meistarklasē, iziet aizraujošo enerģijas monstriņu labirintu un iesaistīties sportiskās aktivitātēs, bet pašus mazākos apmeklētājus priecēs lieli burbuļi.

Muzikālu enerģiju sniegs bērnu muzikālās apvienības “Jautrās notis” uzstāšanās, kas pārsteigs klausītājus ar īpašu dziesmu par enerģijas monstriņiem, kā arī dziedātājas Annijas Putniņas koncerts un DJ Plastic jaudīgs sniegums. ●

Aicinām Muzeju nakti 2026 pavadīt jaudīgi un izziņoši *Elektrum Enerģētikas muzejā Ķegumā* un *Elektrum Enerģijas centrs Jūrmalā*! Ieeja pasākumos ir bez maksas.

